

19-11-20.

• Εξισώσεις Euler (σελ. 105).

$$x^n y^{(n)} + a_{n-1} x^{n-1} y^{(n-1)} + \dots + a_1 x y' + a_0 y = 0, x > 0.$$

Για $t = \log x$, η εξίσωση Euler μετασχηματίζεται σε μια εξίσωση με σταθερούς συντελεστές:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dt} \cdot \frac{dt}{dx} = \frac{dy}{dt} \cdot \frac{d(\log x)}{dx} = \frac{1}{x} \cdot \frac{dy}{dt}$$

$$\Rightarrow \frac{d^2 y}{dx^2} = \frac{dy}{dx} \left(\frac{dy}{dx} \right) = \frac{dy}{dx} \left(\frac{1}{x} \cdot \frac{dy}{dt} \right) = -\frac{1}{x^2} \cdot \frac{dy}{dt} + \frac{1}{x} \cdot \frac{d}{dx} \left(\frac{dy}{dt} \right) =$$

$$= -\frac{1}{x^2} \frac{dy}{dt} + \frac{1}{x} \cdot \frac{d}{dt} \left(\frac{dy}{dt} \right) \frac{dt}{dx} = -\frac{1}{x^2} \frac{dy}{dt} + \frac{1}{x} \frac{d}{dt} \left(\frac{dy}{dt} \right) \frac{1}{x}$$

$$t = \log x: \rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{1}{x} \frac{dy}{dt} \Rightarrow x \frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dt}$$

$$\rightarrow \frac{d^2 y}{dx^2} = \frac{1}{x^2} \left(-\frac{dy}{dt} + \frac{d^2 y}{dt^2} \right) \rightarrow x^2 \frac{d^2 y}{dx^2} = -\frac{dy}{dt} + \frac{d^2 y}{dt^2}$$

$$\rightarrow \frac{d^3 y}{dx^3} = \frac{1}{x^3} \left(2 \cdot \frac{dy}{dt} - 3 \cdot \frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{d^3 y}{dt^3} \right) \rightarrow x^3 \frac{d^3 y}{dx^3} = 2 \cdot \frac{dy}{dt} - 3 \frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{d^3 y}{dt^3}$$

Άσκηση 6i, σελ. 114.: Να επιλυθεί η εξίσωση $x^2 y'' - xy' + y = 0, x > 0$ (*)

Λύση: Για $t = \log x$, έχουμε:

$$x \cdot \frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dt}, \quad x^2 \cdot \frac{d^2 y}{dx^2} = -\frac{dy}{dt} + \frac{d^2 y}{dt^2}$$

Και η εξίσωση γράφεται:

$$0 = -\frac{dy}{dt} + \frac{d^2 y}{dt^2} - \frac{dy}{dt} + y = \frac{d^2 y}{dt^2} - 2 \frac{dy}{dt} + y$$

με χαρακτηριστικό πολυώνυμο $p(\lambda) = \lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = 1$.

και βασικό σύνολο λύσεων το: $\{e^t, te^t \mid t \in \mathbb{R}\}$.

Επομένως, ένα βασικό σύνολο λύσεων της εξίσωσης (*) είναι το:

$$S: \{y_1(x) = x, y_2(x) = x \log x, x > 0\}$$

Άσκηση 7i, σελ. 114: Να επιλυθεί το π.α.τ. $x^2 y'' - xy' + y = 0$ με $y(1) = 1, y'(1) = 0$.

Λύση: Αν $y(x) = c_1 y_1(x) + c_2 y_2(x), x > 0$ με $y_1(x) = x, y_2(x) = x \cdot \log x$.
είναι η ζητούμενη λύση τότε:

$$y(x) = c_1 x + c_2 \cdot x \cdot \log x \Rightarrow 1 = y(1) = c_1.$$

$$y'(x) = c_1 + c_2(1 + \log x) \Rightarrow 0 = y'(1) = c_1 + c_2.$$

• Γραμμικά Διαφορικά Συστήματα Με Σταθερούς Συντελεστές.

$$y_1' = a_{11}y_1 + a_{12}y_2 + \dots + a_{1,n-1}y_{n-1} + a_{1n}y_n + b_1.$$

$$y_2' = a_{21}y_1 + a_{22}y_2 + \dots + a_{2,n-1}y_{n-1} + a_{2n}y_n + b_2.$$

(s):

....

.....

$$y_{n-1}' = a_{n-1,1}y_1 + a_{n-1,2}y_2 + \dots + a_{n-1,n-1}y_{n-1} + a_{n-1,n}y_n + b_{n-1}.$$

$$y_n' = a_{n1}y_1 + a_{n2}y_2 + \dots + a_{n,n-1}y_{n-1} + a_{nn}y_n + b_n.$$

Ομογενή Συστήματα: $b_1 = 0 = b_2 = \dots = b_n$.

Επίλυση με τη μέθοδο της απαλοιφής:

- Παραχώριση εξισώσεων \rightarrow αντικαταστάσεις \rightarrow χ.δ.ε. με μια άγνωστη συνάρτηση και σταθερούς συντελεστές.
- Επίλυση της εξίσωσης.
- Εύρεση λύσεων.

(Πχ)

Παράδειγμα 1, σελ. 207: Να επιλυθεί το σύστημα $\begin{cases} y_1' = y_1 + 12y_2 \\ y_2' = 3y_1 + y_2. \end{cases}$

Λύση: Έχουμε $y_2'' = 3y_1' + y_2' = 3(y_1 + 12y_2) + (3y_1 + y_2) = 6y_1 + 37y_2$.
και $\begin{cases} y_2' = 3y_1 + y_2 \\ y_2'' = 6y_1 + 37y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2y_2' = -6y_1 - 2y_2 \\ y_2'' = 6y_1 + 37y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2y_2' = -6y_1 - 2y_2 \\ y_2'' - 2y_2' = 35y_2. \end{cases}$

οπ' όπου $y_2'' - 2y_2' - 35y_2 = 0$
 $p(\lambda) = \lambda^2 - 2\lambda - 35 = 0$
 $\Rightarrow \lambda_1 = 7, \lambda_2 = -5.$

$$\mu \varepsilon \ y_2(t) = c_1 \cdot e^{7t} + c_2 \cdot e^{-5t}, \ t \in \mathbb{R}.$$

Από την δεύτερη εξίσωση του συστήματος βρίσκουμε:

$$y_2' = 3y_1 + y_2$$

$$\Rightarrow 3y_1 = y_2' - y_2$$

$$\Rightarrow 3y_1 = 7c_1 \cdot e^{7t} - 5 \cdot c_2 \cdot e^{-5t} - (c_1 \cdot e^{7t} + c_2 \cdot e^{-5t}).$$

Οι λύσεις του συστήματος δίνονται από τους τύπους:

$$(y_1(t), y_2(t)) = (2 \cdot c_1 \cdot e^{7t} - 2 \cdot c_2 \cdot e^{-5t}, c_1 \cdot e^{7t} + c_2 \cdot e^{-5t}), \ t \in \mathbb{R} \ (c_1, c_2 \in \mathbb{R}).$$

(Πλ) Άσκηση 1, σελ. 212-213: (Υποδείξεις)

$$(i) \begin{cases} y_1' = -y_1 \\ y_2' = -y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1 = c_1 \cdot e^{-t} \\ y_2 = c_2 \cdot e^{-t} \end{cases} \Rightarrow (y_1(t), y_2(t)) = (c_1 \cdot e^{-t}, c_2 \cdot e^{-t}).$$

$$(iii) \begin{cases} y_1' = y_1 - y_2 \\ y_2' = -y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_1 - y_2 \\ y_2 = c_2 \cdot e^{-t} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' - y_1 = -c_2 \cdot e^{-t} \\ y_2 = c_2 \cdot e^{-t} \end{cases}$$

Άσκηση 2 (iii), σελ. 213: (Υποδείξεις)

$$\begin{cases} y_1' = y_1 + y_2 + y_3 \\ y_2' = y_2 - y_3 \\ y_3' = -y_3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_1 + y_2 + y_3 \\ y_2' = y_2 - y_3 \\ y_3 = c_3 \cdot e^{-t} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_1 + y_2 + y_3 \\ y_2' - y_2 = -c_3 \cdot e^{-t} \\ y_3 = c_3 \cdot e^{-t} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_1 + y_2 + y_3 \\ y_2 = c_2 \cdot e^t + \frac{c_3}{2} \cdot e^{-t} \\ y_3 = c_3 \cdot e^{-t} \end{cases}$$

Άσκηση 4 (i), σελ. 213: Να επιλυθεί το πρόβλημα αρχικών τιμών:

$$y_1' = y_2, \ y_2' = -2y_1 + 3y_2, \ y_1(0) = 1, \ y_2(0) = 3.$$

Λύση: Έχουμε:

$$\begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2' = -2y_1 + 3y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2'' = -2y_1' + 3y_2' \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2'' = -2y_2 + 3y_2' \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2'' - 3y_2' + 2y_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2 = c_1 \cdot e^t + c_2 \cdot e^{2t} \end{cases}$$

$$y_1(t) = c_1 \cdot e^t + \frac{c_2}{2} e^{2t}, \ y_2(t) = c_1 \cdot e^t + c_2 \cdot e^{2t}$$

$$1 = y_1(0) = c_1 + \frac{c_2}{2}, \ 3 = y_2(0) = c_1 + c_2.$$

(Με γραφίδα από εδώ και κάτω):

Άσκηση 2i, σελ. 213: Να επιλυθεί το:

$$y_1' = 5y_1 + 2y_2 + 2y_3$$

$$y_2' = 2y_1 + 2y_2 + (-4)y_3 \quad | \quad 3 \times 3.$$

$$y_3' = 2y_1 + (-4)y_2 + 2y_3 \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \text{Λύση: } y_3'' &= 2y_1' - 4y_2' + 2y_3' = 2(5y_1 + 2y_2 + 2y_3) - 4(2y_1 + 2y_2 - 4y_3) + 2(2y_1 - 4y_2 + 2y_3) \\ &= 2(5y_1 + 2y_2 + 2y_3) - 4(2y_1 + 2y_2 - 4y_3) + 2(2y_1 - 4y_2 + 2y_3) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow y_3'' = 6y_1 - 12y_2 + 24y_3 \quad (2)$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow y_3''' &= 6y_1' - 12y_2' + 24y_3' = 6(5y_1 + 2y_2 + 2y_3) - 12(2y_1 + 2y_2 - 4y_3) + 24(2y_1 - 4y_2 + 2y_3) \\ &= 54y_1 + (12 - 24 - 96)y_2 + (12 + 48 + 48)y_3. \end{aligned}$$

$$\Rightarrow y_3''' = 54y_1 - 108y_2 + 108y_3. \quad (3)$$

Από (1), (2), (3):

$$2y_1 - 4y_2 + 2y_3 = y_3' \quad \boxed{-3}, \quad \boxed{-27}$$

$$6y_1 - 12y_2 + 24y_3 = y_3'' \quad \swarrow$$

$$54y_1 - 108y_2 + 108y_3 = y_3''' \quad \swarrow$$

$$2y_1 - 4y_2 + 2y_3 = y_3'$$

$$18y_3 = y_3'' \rightarrow \text{από εδώ έχουμε το } \boxed{y_3}$$

$$54y_3 = y_3'''$$

$$2y_1 - 4y_2 = y_3' - 2y_3 \quad \boxed{-27}$$

$$54y_1 - 108y_2 = y_3''' - 108y_3 \quad \swarrow$$

$$2y_1 - 4y_2 = y_3' - 2y_3$$

$$0 = y_3' - 2y_3 + (-27y_3' + 54y_3) = -26y_3' + 52y_3$$

$$\Rightarrow 52y_3 - 26y_3' = 0$$

$$\Rightarrow 52y_3 = 26y_3'$$

Επίσης, έχουμε ότι $18y_3 = y_3''$.

Συνεχίζοντας, βρίσκουμε την λύση.

(Πλ)

Παράδειγμα 3, σελ. 209: Να επιλυθεί το παρακάτω:

$$y_1' = y_1 - y_2 - y_3 \quad (1).$$

$$y_2' = y_1 + 3y_2 + y_3 \quad 3 \times 3.$$

$$y_3' = -3y_1 + y_2 - y_3$$

Λύση: $y_1'' = y_1' - y_2' - y_3'$

$$y_1'' = (y_1 - y_2 - y_3) - (y_1 + 3y_2 + y_3) - (-3y_1 + y_2 - y_3)$$

$$\Rightarrow y_1'' = 3y_1 - 5y_2 - y_3 \quad (2).$$

$$y_1''' = 3y_1' - 5y_2' - y_3'$$

$$= 3(y_1 - y_2 - y_3) - 5(y_1 + 3y_2 + y_3) - (-3y_1 + y_2 - y_3)$$

$$\Rightarrow y_1''' = y_1 - 19y_2 - 7y_3. \quad (3).$$

Από (1), (2), (3), έχουμε:

$$y_1 - y_2 - y_3 = y_1' \quad \boxed{-1}, \boxed{-7}$$

$$3y_1 - 5y_2 - y_3 = y_1'' \quad \leftarrow$$

$$y_1 - 19y_2 - 7y_3 = y_1''' \quad \leftarrow$$

$$y_1 - y_2 - y_3 = y_1'$$

$$2y_1 - 4y_2 = y_1'' - y_1' \quad \boxed{-3}$$

$$-6y_1 - 12y_2 = y_1''' - 7y_1' \quad \leftarrow$$

$$\Rightarrow -12y_1 = y_1''' - 7y_1' - 3y_1'' + 3y_1'$$

Οπότε, έχουμε: $y_1''' - 3y_1'' - 4y_1' + 12y_1 = 0$

Επομένως: $\lambda^3 - 3\lambda^2 - 4\lambda + 12 = 0$

$$\Rightarrow \lambda^2(\lambda - 3) - 4(\lambda - 3) = 0$$

$$\Rightarrow \lambda_1 = 3, \lambda_2 = 2, \lambda_3 = -2.$$

Παίρνουμε την (1): $-y_2 - y_3 = y_1' - y_1 \quad (4).$

Παίρνουμε την (2): $-5y_2 - y_3 = y_1'' - 3y_1 \quad (5).$

Από (4), (5), έχουμε:

$$-y_2 - y_3 = y_1' - y_1 \quad \boxed{-1}$$

$$-5y_2 - y_3 = y_1'' - 3y_1 \quad \leftarrow$$

$$-y_2 - y_3 = y_1' - y_1$$

$$-4y_2 = y_1'' - 3y_1 - y_1' + y_1$$

$$\Rightarrow -y_2 - y_3 = y_1' - y_1$$

$$-4y_2 = y_1'' - y_1' - 2y_1 \rightarrow \text{από εδώ έχουμε την } y_2.$$

Συνεχίζοντας, βρίσκουμε το αποτέλεσμα.

Άσκηση B-30: (Υπόδειξη)

$ay^{(n)} + \dots + a_1 y' + a_0 y = 0$ (E_0), $a_i \in \mathbb{C}$, $\forall y, \dots, y^{(n-1)}$ φραγμένα

Άσκηση B-43: (Υπόδειξη).

$$y'' - 2ky' + cy = 0, \quad b, c \in \mathbb{R}$$